

2025/2182

28.10.2025.

ODLUKA (EU) 2025/2182 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 16. listopada 2025.

o izmjeni Odluke ESB/2010/14 o provjeri autentičnosti i prikladnosti euronovčanica te njihovu vraćanju u optjecaj (ESB/2025/36)

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 128. stavak 1.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 16.,

budući da:

- (1) Europska središnja banka (ESB) ima isključivo pravo odobriti izdavanje euronovčanica u Uniji. To pravo uključuje nadležnost za poduzimanje mjera za zaštitu integriteta euronovčanica kao sredstva plaćanja i pohrane vrijednosti. Odlukom ESB/2010/14 ⁽¹⁾ određuju se zajednička pravila i postupci provjere autentičnosti i prikladnosti euronovčanica te njihova vraćanja u optjecaj. U kontekstu iskustva stečenog primjenom Odluke ESB/2010/14, potrebna su daljnja poboljšanja određenih pravila i postupaka.
- (2) Osobe koje rukuju gotovinom obvezne su, radi provjere autentičnosti, predati euronovčanice za koje se sumnja da su krivotvorene nadležnim nacionalnim tijelima bez odgode, a najkasnije 20 radnih dana nakon što su položene u uređaj za obradu novčanica. Međutim, u nekim državama članicama čija je valuta euro, nadležna nacionalna tijela često potvrđuju te novčanice kao originalne u visokom postotku. Velik broj originalnih euronovčanica stoga se nepotrebno šalje nadležnim nacionalnim tijelima na daljnju analizu, što nadalje dovodi do nepotrebnog kašnjenja u knjiženju odgovarajućeg iznosa imatelju računa. Stoga je potrebno ovlastiti nacionalne središnje banke država članica čija je valuta euro, nakon savjetovanja s odgovarajućim nadležnim nacionalnim tijelima, da odobre ponovnu obradu euronovčanica za koje se sumnja da su krivotvorene od strane osoba koje rukuju gotovinom. Kada prvi i drugi uređaj za obradu novčanica klasificiraju euronovčanice kao euronovčanice za koje se sumnja da su krivotvorene, osobe koje rukuju gotovinom trebale bi ih predati nadležnim nacionalnim tijelima. Euronovčanice, koje je prvi uređaj za obradu novčanica klasificirao kao euronovčanice za koje se sumnja da su krivotvorene, trebalo bi ukloniti iz optjecaja bez obzira kako ih je klasificirao drugi uređaj za obradu novčanica.
- (3) Osobe koje rukuju gotovinom dužne su nadležnim nacionalnim tijelima predati euronovčanice za koje se sumnja da su krivotvorene i dostaviti im dostupne informacije u vezi s imateljem računa. Potrebno je pojasniti da se potonja obveza ne primjenjuje samo u slučajevima kada se euronovčanice klasificiraju uređajima kojima rukuju klijenti, nego i uređajima kojima rukuju zaposlenici te kada se euronovčanice klasificiraju nakon ručnog postupka provjere autentičnosti koju je obavio osposobljeni zaposlenik.
- (4) Zbog jasnoće i ulinkovitosti, potrebno je uskladiti tekst članka 5. s tekстом Priloga II.a i II.b odluke.
- (5) Odluku ESB/2010/14 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

⁽¹⁾ Odluka ESB/2010/14 Europske središnje banke od 16. rujna 2010. o provjeri autentičnosti i prikladnosti euronovčanica te njihovu vraćanju u optjecaj (SL L 267, 9.10.2010., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2010/597/oj>).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Izmjene

Odluka ESB/2010/14 mijenja se kako slijedi:

1. Članak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 5.

Otkrivanje krivotvorenih euronovčanica

Euronovčanice za koje se sumnja da su krivotvorene i euronovčanice čija autentičnost nije jasno potvrđena nakon klasifikacije obavljene u skladu s Prilogom II.a ili Prilogom II.b ili nakon ručnog postupka provjere autentičnosti koju je obavio osposobljeni zaposlenik, osobe koje rukuju gotovinom predaju bez odgode, u skladu s nacionalnim propisima, a u svakom slučaju u roku od najviše 20 radnih dana, nadležnim nacionalnim tijelima, odnosno NSB-u. Euronovčanice za koje se sumnja da su krivotvorene predat će se zajedno sa svim dostupnim informacijama u vezi s imateljem računa.”;

2. Prilog II.a i Prilog II.b mijenjaju se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Završne odredbe

1. Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Osobe koje rukuju gotovinom u državama članicama koje prihvate euro nakon dana donošenja ove Odluke primjenjuju je od datuma prihvatanja eura.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni 16. listopada 2025.

Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE

PRILOG

Prilog II.a i Prilog II.b Odluci ESB/2010/14 mijenjaju se kako slijedi:

1. Prilog II.a mijenja se kako slijedi:

- (a) dodaje se sljedeći stavak 4. u tablici 1., ispod naslova „Posebna pravila u vezi s tablicom 1.”:

„4. Nacionalne središnje banke mogu odobriti, nakon savjetovanja s nadležnim nacionalnim tijelima, ponovnu obradu euronovčanica kategorije 2. od strane osoba koje rukuju gotovinom. NSB mora propisno objaviti takvo odobrenje. Euronovčanice kategorije 2. stoga mogu ponovno obrađivati osobe koje rukuju gotovinom samo ako je NSB njihove države članice odobrio ponovnu obradu. Ponovna obrada mora biti u skladu sa sljedećim pravilima.

Euronovčanice kategorije 2. mogu se ponovno obraditi na svakom uređaju za obradu novčanica koji je uspješno testiran. Te se novčanice potom smatraju novčanicama koje je klasificirao drugi uređaj za obradu novčanica, u skladu s pravilima iz tablice 1. Odstupajući od pravila iz tablice 1., izvorne euronovčanice kategorije 2., koje je drugi uređaj za obradu novčanica klasificirao kao euronovčanice kategorije 4.a, ne smiju biti vraćene u optjecaj. Izvorne euronovčanice kategorije 2., koje je drugi uređaj za obradu novčanica klasificirao kao euronovčanice kategorije 4.a ili kategorije 4.b, moraju se odmah predati NSB-u nakon što su ponovno obrađene i klasificirane drugim uređajem za obradu novčanica.”;

- (b) dodaje se sljedeći stavak 4. u tablici 2. ispod naslova „Posebna pravila u vezi s tablicom 2.”:

„4. Nacionalne središnje banke mogu odobriti, nakon savjetovanja s nadležnim nacionalnim tijelima, ponovnu obradu euronovčanica kategorije 2. od strane osoba koje rukuju gotovinom. NSB mora propisno objaviti takvo odobrenje. Euronovčanice kategorije 2. mogu ponovno obrađivati osobe koje rukuju gotovinom samo ako je NSB njihove države članice odobrio ponovnu obradu. Ponovna obrada mora biti u skladu sa sljedećim pravilima.

Euronovčanice kategorije 2. mogu se ponovno obraditi na svakom uređaju za obradu novčanica koji je uspješno testiran. Te se novčanice potom smatraju novčanicama koje je klasificirao drugi uređaj za obradu novčanica, u skladu s pravilima iz tablice 2. Odstupajući od pravila iz tablice 2., potrebno je također održati sljedivost izvornih euronovčanica kategorije 2. do izvornog imatelja računa (ako je dostupan) u slučaju da je te novčanice drugi uređaj za obradu novčanica klasificirao kao euronovčanice kategorije 3. Nadalje, izvorne euronovčanice kategorije 2., koje je drugi uređaj za obradu novčanica klasificirao kao euronovčanice kategorije 4.a, ne smiju se vratiti u optjecaj. Izvorne euronovčanice kategorije 2., koje je drugi uređaj za obradu novčanica klasificirao kao euronovčanice kategorije 4.a ili kategorije 4.b, moraju se odmah predati NSB-u nakon što su ponovno obrađene i klasificirane drugim uređajem za obradu novčanica.”;

2. u Prilogu II.b, tablici 1., drugom retku stupca „Postupak”, rečenica „Obraduju se zasebno i predaju nadležnim nacionalnim tijelima bez odlaganja, a najkasnije 20 radnih dana nakon što je uređaj obradio predmet, radi konačne provjere autentičnosti” zamjenjuje se rečenicom „Obraduju se zasebno i predaju nadležnim nacionalnim tijelima bez odlaganja, a najkasnije 20 radnih dana nakon što je uređaj obradio predmet, radi konačne provjere autentičnosti, zajedno s informacijama koje se odnose na imatelja računa, ako su dostupne.”.